

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	J.J.M. Koops	Datum	28 november 2023
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	11541939
E-mail	janjaap.koops@utrecht.nl	Onderwerp	Dwingende maatregelen duurzaam reisgedrag
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Mobiliteit

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over het onderzoek naar maatregelen om duurzame mobiliteit af te dwingen. Dit onderzoek is gedaan naar aanleiding van een toezegging (22/T433) bij de behandeling van de Programmabegroting in november 2022. Er is toegezegd specifiek in te gaan op dwingende maatregelen voor werkgevers en voor evenementen.

Huidige beleid van stimuleren

In het [mobiliteitsplan 2040](#) staat dat we mensen willen stimuleren om minder te reizen, via een andere route of buiten de spits te laten reizen en te stimuleren met een duurzaam vervoermiddel (lopen, fiets openbaar vervoer of deelvervoer) te reizen. Het gaat hierbij om stimulerende gedragsinterventies om inwoners vrijwillig hun reisgedrag te laten veranderen, waarbij keuzevrijheid geborgd blijft. We doen dit niet alleen als gemeente zelf, maar doen dit samen met werkgevers, onderwijsinstellingen en andere overheden (ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincie Utrecht en aangrenzende gemeenten).

Naast stimuleren meer dwingende maatregelen onderzoeken

We werken dus al veel samen met de werkgevers om duurzame mobiliteit te stimuleren. Dit gebeurt binnen de gebiedsaanpakken in het Stationsgebied, Lage Weide Wetering Haarrijn, de A12 zone/Papendorp en Utrecht-Oost. De aangesloten werkgevers binnen deze gebieden hebben allen een mobiliteitsscan laten uitvoeren waarbij inzicht is verkregen in het mobiliteitsgedrag van hun werknemers. Goedopweg geeft hen dan op basis van deze mobiliteitsscan gericht advies over zaken zoals bijvoorbeeld fietsstimulering, het gebruik van openbaar vervoer, elektrisch vervoer en spits mijden. Ook wordt binnen deze gebiedsaanpakken aandacht besteed aan het realiseren van inframaatregelen binnen de gebieden om het duurzaam reizen ook daadwerkelijk mogelijk te maken, zoals fietsmaatregelen in Lage Weide en de studie naar een betere fietsverbinding over de [Demkabrug](#). We merken dat deze gebiedsaanpakken waarbij de nadruk ligt op het stimuleren van duurzaam reizen werkt. Zo is een aantal bedrijven inmiddels serieus bezig met fietsstimulering en kunnen werknemers gratis gebruik maken van deelfietsen. We zien ook dat veel bedrijven de

Burgemeester en wethouders

Datum 28 november 2023
Ons kenmerk 11541939

mobilitéitsscan uitvoeren, maar dat het nemen van daadwerkelijke maatregelen, bij alle aangesloten bedrijven, nog achterblijft. Ook blijkt bijvoorbeeld dat er geen uitbreidingsruimte meer is in Lage Weide in verband met de verkeersgeneratie. Op dit moment geldt daarom in Lage Weide een bouwgrens wat betekent dat het bedrijfsvloeroppervlak met max 10% per kavel mag toenemen. Daarom denken wij dat maatregelen kunnen helpen bij het sturen van de vraag van mobiliteit en het stimuleren van de duurzame mobiliteit.

Over de voortgang van de gebiedsaanpakken van Goedopweg bent u in [september 2022](#) geïnformeerd. Deze samenwerking loopt t/m december 2024. Op dit moment zijn wij bezig om de samenwerking van Goedopweg na 2024 voor te bereiden. Hierover informeren wij u vóór de eerstvolgende Voorjaarsnota.

Onderzoek naar meer dwingende maatregelen voor duurzame mobiliteit

We hebben toegezegd om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden duurzame reisgedrag af te dwingen in plaats van het stimuleren zoals op dit moment gebeurt. Dit onderzoek is als bijlage bij deze brief toegevoegd. We hebben geconstateerd dat we over een beperkt aantal wettelijke haakjes beschikken. We hebben naar de maatregelen gekeken en gaan een aantal nader verkennen naar aanleiding van dit onderzoek. Dit betekent niet dat de overige maatregelen uit het onderzoek niet aan bod komen, deze passen we al toe of kunnen we toepassen binnen projecten in de openbare ruimte. We hebben ons nu gefocust op de werkgevers en evenementen. We vinden dat de maatregelen proportioneel moeten zijn ten opzichte van de activiteiten die plaatsvinden. Ze moeten geen werkgelegenheid of evenementen onmogelijk maken. We moeten rekening houden met de gemeentelijke ambitie genoemd in de RSU om te intensiveren met 13.000 arbeidsplaatsen tot 2040 op de bedrijventerreinen. Daarnaast moeten ze passen binnen de gemeentelijke mogelijkheden.

We gaan daarom de volgende maatregelen verder onderzoeken:

1. Bindende afspraken CO₂ reductie werkgebonden mobiliteit
2. Verplicht opstellen van een mobiliteitsplan bij nieuwe werkgelegenheid
3. Afspraken over het afbouwen van bedrijfsvergunningen
4. Bij bedrijven die voor de gemeente werken door middel van inkoopvoorwaarden duurzame mobiliteit afdwingen
5. Collectieve afspraken tussen bedrijven via parkmanagementorganisaties

Het gaat dus (nog) niet over de invoering van de maatregelen, maar over onderzoeken naar de maatregelen. We zullen de bedrijven die bij Goedopweg zijn aangesloten bij dit onderzoek betrekken.

1. Bindende afspraken CO₂ reductie werkgebonden mobiliteit

Een belangrijke ontwikkeling in de richting van meer gebonden afspraken is het Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit. Deze regeling treedt in werking op 1 juli 2024. Vanaf 1 januari 2024 kunnen bedrijven al starten met de informatieplicht. Dit besluit is een uitwerking van het doel (CO₂-reductie) uit het Klimaatakkoord met het terugdringen in 2030 met 1Mton. Werkgevers met meer dan 100 werknemers moeten jaarlijks gegevens verstrekken over werkgebonden personenmobiliteit waarbij ze moeten aantonen dat ze werknemers stimuleren op een duurzame wijze (ov / fiets) naar het werk te reizen. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat monitort deze CO₂-reductie en er zullen vanaf 2026 normen komen hierover. Als gemeente zijn wij voor toezicht en handhaving het bevoegd gezag. Ook zal de gemeente als werkgever hiermee te maken krijgen. We gaan de komende tijd samen met Goedopweg, die de aangesloten werkgevers op dit moment al adviseert, kijken hoe wij een rol moeten spelen bij de uitvoering van dit besluit. Daarnaast moeten we

ook aan de slag met de bedrijven die niet zijn aangesloten bij de Goedopweg. Wij vinden deze maatregel kansrijk omdat deze valt onder landelijke regelgeving en de maatregel handhaafbaar is. Deze maatregel zorgt dat de werkgevers werknemers bevragen hoe zij naar het werk reizen. Met deze informatie kunnen werkgevers dan gericht interventies plegen in de richting van duurzame mobiliteit.

2. Verplicht opstellen van een mobiliteitsplan bij nieuwe bedrijvigheid:

Op dit moment staat in het parkeerbeleid dat bij bouwontwikkelingen er een mobiliteitsplan moet komen. Hierin moeten ontwikkelaars beschrijven hoe ze met autoparkeren en fietsparkeren omgaan. Dit mobiliteitsplan zou uitgebreid kunnen worden door bij nieuwe bedrijvigheid ook de vervoerswijze van de werknemers als verplicht onderdeel op te nemen. Dit gaat om een uitbreiding van het huidige beleid. Als gemeente hebben we meer sturingsmogelijkheden voor duurzame mobiliteit bij het vestigen van nieuwe bedrijven ten opzichte van bestaande bedrijven omdat je bij het vestigen van nieuwe bedrijven het afdwingen van duurzame mobiliteit in de vergunningsaanvraag kan regelen.

3. Afspraken over het afbouwen van bedrijfsvergunningen voor parkeren:

Op dit moment kunnen alle bedrijven die in een bepaald parkeerrayon zijn gehuisvest tegen betaling een bedrijfsvergunning aanschaffen. Je kunt dit gaan afbouwen omdat minder parkeervergunningen leiden tot minder autoverkeer. We zien hiertoe mogelijkheden in het huidige parkeerbeleid. We gaan meerdere scenario's onderzoeken naar de haalbaarheid om bedrijfsvergunningen af te bouwen. Dit kan ertoe leiden dat we minder parkeerplaatsen in bestaande wijken nodig hebben en we deze plekken anders kunnen gebruiken. Hierbij hebben we als uitgangspunten: behoud van bestaande rechten en in afstemming met een afvaardigingen van de bedrijven. Daarnaast moeten we ook hier rekening houden met de gemeentelijke ambitie, genoemd in de RSU, om extra arbeidsplaatsen te creëren aansluitend bij de groei van de beroepsbevolking. Voor de wijken is dat 24.000 arbeidsplaatsen erbij tot 2040.

4. Bij bedrijven die voor de gemeente werken via inkoopvoorwaarden duurzame mobiliteit afdwingen.

In het kader van het goede voorbeeld geven vinden we het de moeite waard om te onderzoeken of we door middel van inkoopvoorwaarden kunnen afdwingen dat bedrijven die een samenwerking met de gemeente aangaan duurzaam gaan reizen.

5. Onderzoeken of er collectieve afspraken mogelijk zijn tussen werkgevers met gemeente via parkmanagement:

Dwingende collectieve afspraken tussen werkgevers kunnen alleen als er sprake is van activiteiten die een omgevingsvergunning nodig hebben. Het is niet mogelijk om aan bestaande verkregen rechten van bedrijven te komen. We gaan in het kader van de nieuwe omgevingswet onderzoeken op welke wijze het maken van collectieve afspraken mogelijk is.

Voor wat betreft de maatregelen uit het rapport die gaan over de evenementen gaan we in gesprek met de evenementenorganisaties om te kijken of de maatregelen uit het rapport uitvoerbaar en proportioneel zijn. Uit eerdere gesprekken met evenementenorganisaties is gebleken dat zij al behoorlijk bewust bezig zijn met duurzame mobiliteit. Het is bijvoorbeeld bij het verkrijgen van een evenementenvergunning al verplicht om een mobiliteitsplan aan te leveren waarin organisaties moeten aangeven hoe de bezoekers met de fiets en openbaar vervoer laten komen. We vinden dat de focus op het stimuleren of afdwingen van duurzaam reizen niet moet leiden dat evenementen niet meer door kunnen gaan.

Burgemeester en wethouders

Datum 28 november 2023
Ons kenmerk 11541939

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeentelijke mogelijkheden voor het afdwingen van duurzaam reisgedrag voor werkgevers en evenementen beperkt zijn. De bovenstaande opties gaan we nader onderzoeken en we zullen u hier via de voortgangsrapportage mobiliteit een terugkoppeling over geven. We zullen bij de uitwerking van het onderzoek met ondernemers in gesprek gaan. Daarnaast blijven we ons inzetten om duurzaam mobiliteitsgedrag te stimuleren.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,